

søges i et udvalg, og socialministeren gav over for udvalget og senere i folketinget tilsagn om at nedsætte et sådant udvalg.

Socialministeriet nedsatte herefter i november 1956 et udvalg, der har til opgave at undersøge problemerne i forbindelse med indførelse af en enkepensionsordning og virkningerne af at lade en sådan ordning omfatte andre enlige kvinder end enker.

Udvalget har endnu ikke afsluttet sit arbejde, og der må forventes at gå nogen tid, før udvalgets betænkning kan foreligge. Regeringen har imidlertid ment, at forholdene for de kvinder, der bliver enker i en alder, hvor de nærmer sig folkepensionsalderen, og — hvis de har børn under 18 år — også i en noget lavere aldersklasse, er så vanskelige, at der straks bør indføres en pensionsordning for denne gruppe af enker uden at afvente enkepensionsudvalgets betænkning, idet kvinder, der bliver enker i en vis højere alder efter måske i mange år at have været uden erhvervsmæssig beskæftigelse, vil have særlig vanskeligt ved at vende tilbage til arbejdsmarkedet, hvilket oftest for enker er den eneste mulighed for at subsistere uden om forsørgelsesvæsenet.

Nærværende lovforslag går derfor ud på at indføre en pensionsordning for kvinder, der bliver enker efter det fyldte 55. år, samt for kvinder, der bliver enker efter det 45. år og på dette tidspunkt har mindst 2 børn under 18 år, over for hvilke de har forsørgelsespligt, og at fastsætte enkepensionen efter retningslinier, der i alt væsentligt svarer til folkepensionen til enlige. Det foreslås samtidig, at enker, som ved det fyldte 55. år oppebærer underholdshjælp efter de særlige enkehjælpsbestemmelser i forslaget kapitel II, jfr. nedenfor, i almindelighed overgår til pension på dette tidspunkt. Man har samtidig fundet det rimeligt, at enker og andre enlige kvinder, der er fyldt 50 år, eller som har modtaget pension, så længe de havde børn under 18 år, får mulighed for at opnå pension efter loven, når svigtende helbred eller andre ganske særlige omstændigheder taler derfor.

Det er anset for hensigtsmæssigt i forbindelse med indførelse af en enkepensionsordning at samle bestemmelserne om hjælp til enker i én lov, og man har derfor i lovforslagets kapitel II optaget reglerne om enkehjælp fra forsorgslovens § 282.

Antallet af kvinder, der er blevet enker efter det fyldte 55. år og endnu ikke har nået folkepensionsalderen, udgør ca. 4.500. En del af disse vil dog være afskåret fra pension på grund af størrelsen af deres indtægter af erhverv eller formue. Det forventede antal pensionsberettigede enker i den

omhandlede gruppe kan anslås til ca. 2.000. De forventede udgifter ved pension til disse kvinder skønnes at blive på ca. 7 mill. kr. årlig. Fra dette beløb skal trækkes den nuværende udgift ved ydelse af kommunehjælp og underholdshjælp i henhold til forsorgslovens § 282 til enker i de nævnte aldersklasser. Der er her tale om en udgift på ca. 2 mill. kr. årlig, således at den årlige merudgift til pension til den omhandlede gruppe bliver ca. 5 mill. kr.

Antallet af kvinder, der er blevet enker mellem det 45. og 55. år, og som har 2 børn eller flere, kan anslås til ca. 1.500. Heraf vil antagelig omkring 1.100 være berettiget til pension, og udgifterne her til vil udgøre ca. 3,5 mill. kr. årlig. Besparelsen på de nuværende forsørgelsesudgifter kan anslås til ca. 1 mill. kr. om året, således at den årlige merudgift ved en pensionsordning for disse kvinder skulle kunne anslås til 2,5 mill. kr.

Da såvel de kvinder, der i 55 års alderen overgår fra den transbestemte enkehjælp til pension, som de kvinder, der fremtidig skal have overgangshjælp, underholdshjælp m. v. efter enkelovens bestemmelser, hidtil har modtaget en tilsvarende hjælp efter forsorgslovens § 282, vil denne del af forslaget ikke være forbundet med merudgifter.

Den samlede årlige merudgift ved forslaget kan herefter anslås til ca. 7 à 8 mill. kr. til pension og hjælp til enkerne, hvortil kommer et beløb på ca. 5 mill. kr. til pension til andre enlige kvinder.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne nedenfor til forslagets enkelte bestemmelser.

Til §§ 1 og 2.

Det foreslås, at pensionen skal kunne ydes til kvinder, der bliver enker efter det fyldte 55. år, og til kvinder, der bliver enker efter det fyldte 45. år, og som ved ægtefællens død havde forsørgelsespligt over for 2 børn under 18 år, så længe de har forsørgelsespligt over for 1 barn og bidrager til barnets forsørgelse. Endvidere foreslås det, at enker, der på det tidspunkt, da de fylder 55 år, modtager underholdshjælp i henhold til lovens kapitel II, fra det tidspunkt overgår til at oppebære pension efter kapitel I, for så vidt grunden til, at de oppebærer sådan hjælp, er, at de har, eventuelt har haft, forsørgelsespligt over for børn under 18 år. Endelig foreslås det, at enker og andre enlige kvinder undtagelsesvis får adgang til at opnå pension fra det fyldte 50. år ved særlig dispensation efter samme regler, som i folkeforsikringsloven er fastsat med hensyn til adgang til folkepension for personer, der ikke opfylder de sædvanlige aldersbetingelser. Det foreslås, at afgørelsen om dispensation træffes af det samme udvalg, som med-